

LBRIS

We know
books

THRITY UMRIGAR

**CÂNTECUL
INIMILOR
REBELE**

Traducere din limba engleză și note
ADRIANA BĂDESCU

LITERA
București

LBRIS

We know
books

CARTEA ÎNTÂI

CAPITOLUL 1

Aerul mirosea a cauciuc ars.

Acesta fu primul detaliu pe care-l remarcă Smita Agarwal când păși din aerul răcoros și rarefiat al aeroportului în noaptea caldă din Mumbai. În clipa următoare se crispă când zgomotul o izbi – vuietul gutural creat de o mie de glasuri omenești, străpuns când și când de râsete și de fluierile stridente ale poliției. O uluia zidul de oameni care stăteau în spatele barierelor metalice așteptându-și rudele să apară. Se întrebă dacă vechiul obicei indian ca întreaga familie să-i conducă pe cei care plecau se păstra încă și în 2018, dar înainte de a-și putea duce gândul la capăt simți usturime în gât de la gazele de eșapament și timpanele îi fură agresate de zgomotul asurzitor al mașinilor de dincolo de mulțimea care aștepta.

Rămase o clipă nemișcată, strângându-și ușor capul între umeri. Își petrecea mai multe zile din an călătorind decât stând acasă, meseria de corespondent de presă ducând-o pretutindeni în lume, și totuși iată că abia sosise în India de câteva secunde și se simțea deja copleșită, de parcă ar fi fost lovită de o forță a naturii,

poate un tsunami sau o tornadă care spulbera totul în cale.

Închise ochii și auzi din nou clipocitul valurilor din Maldive, paradisul pe care îl părăsise în urmă cu câteva ore. În acel moment simți că urăște întreaga confluență bizară a evenimentelor care o aduseseră acolo, în locul pe care îl evitase toată viața ei de adult – faptul că se întâmplase să-și facă vacanța atât de aproape de India când Shannon avusese nevoie disperată de ajutorul ei, faptul că persoana de contact a lui Shannon îi obținuse în răstimp de numai câteva ore o viză turistică cu valabilitate de șase luni. Acum își dorea ca eforturile respectivului să fi dat greș.

„Controlează-te“, își spuse Smita, ca un ecou la mustrarea severă pe care și-o administrase în timpul zborului. „Nu uita, Shannon ți-e prietenă dragă.“ Îi reveni fugar amintirea felului în care aceasta izbutise să aducă zâmbetul pe buzele lui Papa în zilele sumbre de după înmormântarea mamei. Se forță să-și alunge imaginea din gând și privi prin mulțime, sperând să-l zărească pe șoferul trimis de Shannon. Un bărbat îi întoarse privirea cu obrăznicie și își țuguie buzele sugestiv. Smita își feri ochii, cercetând mulțimea în căutarea cuiva cu o pancartă pe care să fie scris numele ei. În același timp, își căută telefonul mobil ca s-o sune pe Shannon. Dar înainte s-o poată face, îl văzu – un bărbat înalt într-o cămașă albastră, cu un carton pe care era scris numele ei. Ușurată, se apropie de el.

– Bună, îl salută de pe cealaltă parte a barierei metalice. Eu sunt Smita.

El o privi clipind nedumerit.

– Vorbești engleza?

Își dădu seama că rostise întrebarea chiar în engleză, dar cuvintele îi veneau greu în hindi.

Într-un târziu, bărbatul replică într-o engleză perfectă, aruncând o privire spre cartonul pe care-l ținea în mână:

– Tu ești Smita Agarwal? Dar trebuia să ajungi abia după... A aterizat avionul mai devreme?

– Poftim? Da, așa cred. Puțin mai devreme.

Ar fi vrut să-l întrebe unde era mașina, dorindu-și să iasă cât mai repede din aeroport și să ajungă la hotelul Taj Mahal Palace de la Apollo Bunder unde, spera ea, o așteptau un duș fierbinte și un pat confortabil. El însă continua s-o privească fix, ceea ce îi spori iritarea.

– Deci? Mergem? îl întrebă.

El redeveni atent.

– Da, da. Scuze! Sigur. Te rog! Vino pe aici.

Îi făcu semn spre o despărțitură între bariere. Smita trecu pe lângă zgomotoasele reuniri care se petreceau peste tot în jurul ei, cu avalanșe de săruturi depuse pe fețele și creștetele adolescenților de femei de vârstă mijlocie și cu îmbrățișări extravagante între bărbați. Își întoarse privirea de la ei, temându-se să nu-l piardă din vedere pe șoferul care se îndrepta prin grămada de oameni spre despărțitură.

De cealaltă parte a barierei, el întinse mâna după geanta ei de cabină și apoi se uită în jur nedumerit.

– Unde îți sunt celelalte bagaje?

Ea ridică din umeri.

– Asta-i tot.

– O singură geantă?

– Da. Și rucsacul.

El clătină din cap.

– Ce s-a întâmplat?

– Nimic, spuse bărbatul reluându-și mersul. Doar că... Shannon zicea că ești indiancă.

– Sunt americancă de origine indiană. Dar ce legătură are...?

– Nu credeam că există undeva în lumea asta un indian care ar putea călători cu un singur bagaj.

Ea încuviință din cap, amintindu-și ce-i povestiseră părinții ei despre rude care călătoreau cu valize cât niște bărcuțe.

– Așa e. Privindu-l intrigată, întrebă: Și ești... șoferul lui Shannon?

Sub strălucirea unui bec stradal, îi surprinse scânteierea din ochi.

– Asta crezi, că sunt șoferul ei?

Smita îi privi blugii, cămașa cu croială elegantă, pantofii din piele scumpi... și își dădu seama că făcuse o gafă.

– Shannon a zis că trimite pe cineva să mă ia. N-a precizat pe cine anume. Și am presupus..., murmură și, văzând expresia perplexă de pe chipul lui, adăugă: Îmi pare rău.

El clătină din cap.

– Nu, nu-i nimic. De ce să-ți pară rău? Nu-i nimic greșit în a fi șofer. Dar adevărul e că sunt prieten cu Shannon. M-am oferit să te iau de la aeroport fiindcă soseai la o oră atât de târzie. Apropo, mai spuse el cu un zâmbet abia schițat, eu sunt Mohan.

Ea își îndreptă un deget spre piept.

– Eu sunt Smita.

– Știu, zise el fluturând cartonul. Aceeași cu Smita de pe pancartă.

Râseră amândoi, stingheriți.

– Îți mulțumesc că ai venit să mă iei.

– Nici o problemă. Pe aici, spre mașină!

– Deci, spune-mi, ce face Shannon?

– Are dureri mari. Așa cum știi, poate, are șoldul complet rupt. Fiindcă era weekend, nu au putut s-o opereze. Iar acum au decis să mai aștepte câteva zile, până când se întoarce doctorul Shahani în oraș. E cel mai bun chirurg din Mumbai. Iar cazul ei e unul complicat.

– Și tu ești... ești apropiat de Shannon? întrebă ea privindu-l curioasă.

– Nu suntem iubiți, dacă la asta te referi. Dar îmi e prietenă dragă.

– Înțeleg.

O invidia puțin pe Shannon pentru asta – fiind corespondentă a ziarului în Asia de Sud, putea să prindă rădăcini într-un loc, putea lega prietenii cu oamenii de acolo. Smita, care se specializase pe problemele de gen, nu prea izbutea să rămână în același oraș mai mult de o săptămână sau două. Nici o șansă deci de a planta semințele unei prietenii. Aruncă o privire spre geanta pe care i-o ducea Mohan. Ar fi fost oare surprins dacă ar fi aflat că avea altele două identice, pregătite în apartamentul ei din New York, gata de drum?

Dar Mohan spunea ceva despre Shannon, iar ea se forță să-l asculte. Îi povesti cât de speriată era Shannon când îl sunase din spital și cum se grăbise el să-i fie alături. Smita încuviință. Își aminti când fusese ea internată cu gripă într-un spital din Rio și cât de izolată se simțise fiind bolnavă într-o țară străină. Iar spitalul acela fusese probabil un paradis în comparație cu cel de aici. Deși Shannon relata din India de – oare câți ani trecuseră? Trei, poate? – nu și-o putea imagina suportând o intervenție chirurgicală singură, într-o țară care nu era a ei.

–Și cum sunt condițiile în spital? întrebă. Bune? Va fi bine îngrijită?

Mohan se opri din mers și se întoarse să se uite la ea, cu sprâncenele arcuite.

–Da, sigur. E internată la Breach Candy. Unul dintre cele mai bune spitale. Iar India are unii dintre cei mai buni medici din lume. A devenit o destinație medicală, știi?

O amuză mândria lui rănită, faptul că se simțea imediat jignit, o trăsătură pe care o remarcase la mulți dintre prietenii indieni ai lui Papa, chiar și la cei – sau *mai cu seamă* la cei – care locuiau în State de mulți ani.

–N-am vrut să fiu nepoliticoasă.

–E-n regulă. Mulți oameni cred și acum că India este o țară înapoiată.

Ea își mușcă buzele ca să nu articuleze gândul care-i trecea prin minte: „Chiar era, pe când trăiam eu aici“.

–Noul aeroport e senzațional, zise în chip de ofertă de pace. Cu ani-lumină mai bun decât majoritatea aeroporturilor americane.

–Mda. Ca un hotel de cinci stele.

Se apropiară de o mașină roșie, de mici dimensiuni, pe care Mohan o descuie. După ce puse geanta ei în portbagaj, întrebă:

–Unde vrei să stai, în spate sau în față?

Ea îl privi surprinsă.

–Aș prefera să stau în față, dacă e în regulă.

–Firește, spuse el și, cu toate că figura îi rămase imobilă, Smita îi percepu amuzamentul din glas. Credeam doar... că poate vrei să stai în spate, dacă-ți închipuiai că sunt șoferul lui Shannon.

–Îmi pare rău, răspunse ea pe un ton vag.

La volan, el ieși din parcare, intră pe banda potrivită și înjură încet la vederea traficului bară la bară care se îndepărta de aeroport.

–Foarte aglomerat, chiar și la ora asta, remarcă Smita. El scoase un sunet de exasperare.

–Ce să zic, *yaar*¹! Traficul în orașul ăsta merge din rău în mai rău. Dar nu-ți face griji, adăugă aruncând o privire spre ea. Când vom intra pe drumul principal, va fi mai bine. Ajungem la hotel cât ai clipi.

–Locuiești în apropiere de Taj?

–Eu? Nu. Stau în Dadar. Mai aproape de aeroport decât de hotelul tău.

–Oh! Dar e absurd! Aș... aș fi putut lua un taxi.

–Nu, nu! Nu e sigur pentru o femeie să ia taxiul la ora asta. În plus, suntem în India. N-aș permite nicio dată ca un oaspete să vină de la aeroport cu taxiul.

Ea își aminti cum părinții ei conduceau spre aeroportul din Columbus în zloata și vântul iernilor din Ohio ca să-și întâmpine vizitatorii. Ospitalitate indiană. Era reală.

–Îți mulțumesc, zise.

–Nici o problemă, replică el și își făcu de lucru cu butonul pentru aerul condiționat. Ți-e bine? Prea cald? Rece?

–Poți să dai aerul doar puțin mai tare? Nici nu-mi vine să cred cât de cald e aici, chiar și în ianuarie.

Mohan îi aruncă o privire scurtă.

–Bucuriile încălzirii globale. Aduse în țările sărace ca India din cele bogate, ca a ta.

Oare era și el unul dintre acei naționaliști ca Rakesh, prietenul lui Papa, cel care se revolta împotriva Occidentului și de patruzeci de ani își tot plănuia

¹ Prieten / prietenă (în hindi în original)

iminenta reîntoarcere în India? Totuși, Mohan avea dreptate, nu-i așa? Deseori susținuse și ea aceleași idei.

– Da, murmură, prea obosită ca să înceapă o conversație pe teme politice, în timp ce pleoapele i se îngreunau treptat.

– Încearcă să ațipești, dacă vrei, o îndemnă el. Mai avem de mers cel puțin încă o jumătate de oră.

– Sunt bine, spuse Smita clătinând din cap.

Ca să se învioreze privi pe geam la șirul lung deocioabe construite pe trotuar. Chiar și la această oră târzie, câțiva bărbați în cămăși și saronguri zăboveau încă în fața ușilor deschise; în interiorul unor locuințe se vedeau aprinse lămpi cu kerosen. Smita își mușcă buza de jos. Sărăcia lumii a treia nu-i era străină, însă scenele prin fața cărora treceau nu se schimbaseră deloc față de ce își amintea ea din copilărie. De parcă trecuse exact prin fața acestor mahalale și a acestor oameni ultima dată când se îndreptase împreună cu familia spre aeroport în 1998, în urmă cu douăzeci de ani. Asta era deci India nouă, globalizată, despre care tot citise.

– Autoritățile i-au plătit pe oamenii ăștia ca să elibereze zona și să se mute în locuințe sociale, îi explică Mohan. Însă ei au refuzat.

– Chiar așa?

– Așa am auzit. Dar cum ai putea, într-o țară democratică, să-i forțezi pe oameni să se mute?

Se așternură câteva momente de tăcere. Smita avu impresia că simpla atenție cu care se uita ea la mahalalele prin care treceau îl pusese pe Mohan într-o poziție defensivă cu privire la orașul lui. Văzuse deseori acest fenomen: în țările sărace, oamenii din clasa mijlocie se burzuluiiau auzind criticile celor din Occident. La un moment dat, pe când era în Haiti, un oficial local

aproape că o scuipase în față și blestemase imperialismul american atunci când încercase să-l întrebe despre corupția din districtul lui.

– Bănuiesc că nu-i poți învinovăți, zise în cele din urmă. Asta e casa lor.

– Exact. Asta încerc să le spun prietenilor și colegilor mei. Dar ei nu pricep un lucru pe care tu l-ai înțeles în nici zece minute.

Cuvintele lui îi dădură o neașteptată senzație de căldură, de parcă Mohan tocmai i-ar fi oferit un mic trofeu.

– Mulțumesc, răspunse. Dar am trăit și eu aici, să știi. Așa că înțeleg.

– Ai trăit aici? Când?

– Când eram mică. Am plecat din India la paisprezece ani.

– *Wah*. Nu știam. Shannon mi-a spus că ești indiană, dar am presupus că te-ai născut în străinătate. Vorbești ca o americană *pucca*¹.

Ea ridică din umeri.

– Îți mulțumesc. Cred.

– Și mai ai rude aici?

– Nu chiar. Înainte ca el să mai poată spune ceva, adăugă: Dar tu? Cu ce te ocupi? Ești tot jurnalist?

– Ha! Ce glumă! N-aș putea face niciodată ce faceți tu și Shannon. Nu mă pricep să scriu. Nu, eu mă ocup de IT. Lucrez cu computere. Pentru Tata Consultancy. Ai auzit de compania asta?

– Da, sigur. N-au cumpărat ei Jaguar și Land Rover în urmă cu câțiva ani?

¹ Termen care în hindi înseamnă „permanent“, „experimentat“, dar și „get-beget“, „autentic“

– Ba da. Tata Group face de toate, de la mașini și săpunuri la centrale energetice. Coborând puțin geamul de pe partea lui, Mohan zise: Bun, acum trecem peste noul Sea Link, podul care leagă Bandra de Worli. Nu exista când locuiai tu aici, evident. Dar ne scurtează mult drumul.

Smita privi luminile orașului în vreme ce mașina urca pe podul care se arcuia peste apele întunecate ale Mării Arabiei.

– Extraordinar! Mumbaiul seamănă cu oricare altă metropolă din lume. Te-ai putea crede în New York sau în Singapore.

Dacă ignorai mirosul acru al aerului cald care pătrundea în mașină, își spuse. Dădu să-l întrebe pe Mohan despre el, dar se răzgândi. La urma urmei, era o simplă vizitatoare în orașul lui, și nodul pe care-l simțea în stomac creștea pe măsură ce se apropiau de destinație. Adevărul era că nu-și dorea să se afle în Mumbai. Oricâte poduri frumoase ar fi avut și oricât de ademenitoare i-ar fi fost luminile, tot nu-și dorea să se afle acolo. Intenționa să stea câteva zile, nu mai mult, cu Shannon la spital. Avea să fie deja prea târziu ca să li se alătore celorlalți în Maldive, desigur, dar asta nu era o problemă. Se bucura să se întoarcă în casa ei din Brooklyn și să rămână acolo pe toată durata concediului. Să vadă, poate, un film sau două. Numai că deocamdată era acolo, într-o mașină care se îndrepta în viteză spre hotelul ei. Spre zona în care locuise odinioară.

Smita Agarwal privea pe geamul mașinii la străzile unui oraș pe care îl îndrăgise cândva, un oraș pe care se străduise în ultimii douăzeci de ani să-l uite.

CAPITOLUL 2

Smita se trezi devreme în dimineața următoare și preț de o clipă, întinsă într-un pat nefamiliar, crezu că se află încă la Sun Aqua Resort, în Maldive. Auzi clipcitul valorilor lovindu-se de țărniș și își simți trupul cufundându-se în nisipul de culoarea zahărului. Dar apoi își aminti unde era și corpul i se încordă.

Se ridică din pat și se duse la baie. Când reveni, se duse la fereastră și trase draperiile groase pentru a lăsa să pătrundă lumina zilei, razele vii ale soarelui pe apele mării, de un veșnic maroniu tern. Își aminti de prima dată când văzuse Oceanul Atlantic, cât de uimită fusese de albastrul lui curat, după ce se obișnuise cu apele întunecoase ale Mării Arabiei. Își aminti cum obișnuia Papa să strige la servitorii locatarilor din clădirile de pe țărniș când aruncau în mare saci cu gunoi și la tinerii care urinau în valuri la Juhu sau pe plaja Chowpatty. Bietul Papa! Ce mult iubise el orașul acesta care, până la urmă, nu-i întorsese dragostea!

Își îndreptă privirea spre Poarta Indiei, splendidul monument din bazalt galben cu arcada și cele patru turnulețe ale sale, care se înălța vizavi de hotel. Cât de

solid și de bine înrădăcinat era, așa cum păruse cândva copilăria ei în India. Oare când se juca pe sub bolți își închipuise vreodată că într-o zi va sta la acest grandios hotel emblematic, unul dintre cele mai opulente din lumea întreagă? La naiba, toate personalitățile, de la George Harrison până la președintele Obama, fuseseră cazate acolo. Ea și părinții ei își celebraseră aniversările și alte sărbători la unul dintre multele restaurante ale hotelului, dar să stea într-o cameră la Taj – asta era cu totul altceva.

Aruncă o privire la ceas și văzu că se făcuse ora opt. Să-i telefoneze lui Shannon? Poate că dormea încă. Stomacul îi ghiorăi și își aminti că nu mai mâncase din ziua precedentă de la prânz, întrucât suresciterea îi fusese mai puternică decât foamea. Hotărî să ia micul-dejun.

Peste treizeci de minute se afla la Sea Lounge. Restaurantul era destul de aglomerat chiar și la ora aceea matinală. Tânăra hostess, radioasă într-un sari albastru, se apropie de ea.

– Câte persoane sunt în grupul dumneavoastră, doamnă? întrebă și, când ea ridică un singur deget, o conduse către o masă mică de lângă fereastră.

Smita se uită în jur și își aminti eleganța sobră a localului de când venea acolo în copilărie împreună cu părinții, servirea impecabilă, ferestrele mari care dădeau spre mare. Văzu cu mulțumire că frumusețea restaurantului rămăsese neschimbată. Prinse privirea bărbatului de la masa vecină, a cărui față era arsă de soarele Mumbaiului. Omul îi adresă un zâmbet strâmb, pe care ea se prefăcu că nu-l observă. Se uită pe fereastră, clipind ca să-și alunge lacrimile care i se adunau în ochi. Îi era greu să se afle acolo, la Sea Lounge,

și să nu se gândească la blânda ei mamă. Smita era în Portugalia, relatând de la o conferință a femeilor, atunci când murise mama ei, și când Rohit, fratele ei mai mare, o sunase pentru a-i da vestea, țipase la el și înjurase, revărsându-și durerea asupra lui. Acum însă, aflându-se în restaurantul preferat al mamei, își aminti cu duioșie cum veneau sâmbetele după-amiaza la Sea Lounge; mama își comanda sendvișul preferat cu pui, iar Papa își savura berea Kingfisher.

Aproape că-și dori să poată comanda și ea un sendviș la ora aceea a dimineții, în amintirea mamei. Dar se mărgini să ceară cafea și o omletă cu spanac. Chelnerul îi așeză farfuria în față cu atenția și precizia unui mecanic care pune deoparte o piesă de motor.

– Vă mai pot oferi și altceva, doamnă? o întrebă respectuos.

Probabil că avea doar un an sau doi mai mult decât ea, însă atitudinea lui servilă, tipică pentru felul în care indienii din clasa muncitorească li se adresau celor bogăți, o făcu să scrâșnească din dinți. Dar o privire scurtă în jurul splendidei săli îi dădu de înțeles că nimeni altcineva – nici numeroșii britanici și germani, nici afaceriștii indieni sau clienții lor – nu părea să fie deranjat de slugărnicia personalului; dimpotrivă, păreau să se aștepte la ea și s-o solicite. Observase deja pocnetul din degete cu care ceilalți clienți solicitau prezența chelnerilor și desconsiderarea cu care li se adresau.

– Nu, mulțumesc, răspunse. Totul pare delicios.

Luă o gură de cafea și își linse apoi spuma rămasă pe buza de sus. Băuse cafele în lumea întreagă, dar, ah, ce gust bun avea ceașca asta de Nescafé! Știa că acasă ar fi fost luată în râs – „E cafea *instant*, Smita, pentru numele lui Dumnezeu!” ar fi exclamat Jenna în timpul